

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Пейоративная лексика в русском и белорусском языках»**

Клименкова Анна Александровна

Научный руководитель –
профессор
Ровдо И. С.

2023

РЕФЕРАТ

Объем дипломной работы – 39 страниц, на которых размещены 5 круговых диаграмм и 6 таблиц. При написании работы использовалось 48 источников.

Ключевые слова: экспрессивность, эмотивность, оценочность, лексическое значение, словообразовательное значение, коннотация, пейоратив, омолекс, паралекс, гетеролекс.

Объект исследования – пейоративная лексика русского и белорусского языков со значением ‘оценка человека’.

Предмет исследования – способы выражения пейоративного значения в лексемах русского и белорусского языков.

Цель дипломной работы – выявление основных способов выражения пейоративного значения.

Задачи:

- 1) исследовать литературу, посвященную данной проблеме;
- 2) собрать языковой материал для дальнейшего анализа;
- 3) выявить способы выражения пейоративного значения;
- 4) составить классификацию языкового материала по способу выражения пейоративного значения;
- 5) составить тематическую классификацию пейоративов.

При написании дипломной работы использовались следующие методы исследования: описательный метод, количественный, сопоставительный.

Результатом настоящей работы является классификация пейоративов по способу выражения пейоративности. Помимо этого, выявлены основные различия между способами выражения пейоративного значения в русском и белорусском языках. Также предложен возможный вариант тематической классификации пейоративной лексики.

Новизна исследования заключается в том, что в ней представлена максимально полная картина способов выражения пейоративности в русском и белорусском языках, проведена тематическая классификация пейоративов, выявлены различия в выражениях пейоративности русского и белорусского языков.

Степень внедрения: результаты настоящей работы могут быть использованы в качестве учебного материала для спецкурсов по сопоставительному описанию русского и белорусского языков, при составлении словаря пейоративной лексики.

РЭФЕРАТ

Аб'ём дыпломнай работы – 39 старонак, на якіх змяшчаюцца 5 кругавых дыяграм і 6 табліц. Пры напісанні работы было выкарыстана 48 крыніц.

Ключавыя словы: экспрэсіўнасць, эматыўнасць, ацэначнасць, лексічнае значэнне, словаўтваральнае значэнне, канатацыя, пеяратыў, амалекс, паралекс, гетэралекс.

Аб'ект даследавання – пеяратыўная лексіка рускай і беларускай моў са значэннем 'ацэнка чалавека'.

Прадмет даследавання – спосабы перадачы пеяратыўнага значэння ў лексемах рускай і беларускай моў.

Мэта дыпломнай работы – выяўленне асноўных спосабаў перадачы пеяратыўнага значэння.

Задачы:

- 1) даследаваць літаратуру, прысвечаную данай праблеме;
- 2) сабраць моўны матэрыял для далейшага даследавання;
- 3) выявіць спосабы выражэння пеяратыўнага значэння;
- 4) скласці класіфікацыю моўнага матэрыялу па спосабу выражэння пеяратыўнага значэння;
- 5) скласці тэматычную класіфікацыю пеяратыўнай лексікі.

Пры напісанні данай працы выкарыстоўваліся наступныя метады даследавання: апісальны метады, колькасны, супастаўляльны.

Вынікам данай работы з'яўляецца класіфікацыя пеяратываў па спосабе перадачы пеяратыўнасці. Акрамя гэтага, выяўлены асноўныя адрозненні паміж спосабамі перадачы пеяратыўнага значэння ў рускай і беларускай мовах. Таксама прапанаваны магчымы варыянт тэматычнай класіфікацыі пеяратыўнай лексікі.

Навізна даследавання заключаецца ў тым, што ў ёй прадстаўлена максімальна поўная карціна спосабаў перадачы пеяратыўнасці рускай і беларускай мовы, праведзена тэматычная класіфікацыя пеяратываў, выяўлены адрозненні ў перадачы пеяратыўнасці рускай і беларускай моў.

Ступень укаранення: вынікі данай работы могуць быць выкарыстаны ў якасці навучальнага матэрыялу для спецкурсаў па супастаўляльным апісанні рускай і беларускай моў, пры складанні слоўніка пеяратыўнай лексікі.

ABSTRACT

The volume of the work is 39 pages. The work includes 5 pie charts and 6 tables. 48 sources were used in the work.

Key words: expressiveness, emotiveness, appraisal, lexical meaning, derivational meaning, connotation, pejorative, omolex, paralex, heterolex.

The object of the study of this work is the pejorative vocabulary of the Russian and Belarusian languages with the meaning 'human assessment'.

The subject of the study is methods of expressing pejorative meaning in lexemes of the Russian and Belarusian languages.

The goal of this study is to identify the main ways of expressing pejorative meaning.

Tasks:

- 1) to explore the literature on this issue;
- 2) to collect language material for further analysis;
- 3) to identify ways of expressing pejorative meaning;
- 4) to make a classification of linguistic material according to the method of expressing pejorative meaning;
- 5) to make a thematic classification of pejoratives.

Following research methods were used are descriptive method, quantitative, comparative.

The result of this work is the classification of pejoratives according to the way of expressing pejorativity. In addition, the main differences between the ways of expressing pejorative meaning in the Russian and Belarusian languages are revealed. A possible variant of the thematic classification of pejorative vocabulary is also proposed.

The novelty of this work lies in the fact that it presents the most complete picture of the ways of expressing pejorativity in the Russian and Belarusian languages, a thematic classification of pejoratives was carried out, and reveals differences in the expressions of pejorativity in the Russian and Belarusian languages.

Degree of implementation: the results of this work can be used as educational material for special courses on a comparative description of the Russian and Belarusian languages, while creating a dictionary of pejorative vocabulary.